

Az első kereskedelmi űrkutatási műhold „első fénye” új korszakot nyit a csillagászati adatok terén

A Blue Skies Space sikeresen elvégezte a "első fény" ("first light") méréseket a Mauve segítségével, új korszakot nyitva a kis, gyorsan épített űrtávcsövek által szolgáltatott csillagászati adatok terén. Ez az első alkalom, hogy egy kereskedelmi űrkutatási műhold sikeresen felbocsátásra került, és adatokat küldött vissza a csillagászoknak a világegyetemről.

A Mauve ultraibolya és látható fényben fogja tanulmányozni a csillagokat, lehetővé téve azok mágneses aktivitásának, flerjeinek és ezeknek az exobolygók lakhatóságára gyakorolt hatásuknak a jobb megértését.

A műhold egy 13 cm-es távcsövet hordoz, és 200–700 nm tartományban spektrofotometriai megfigyeléseket végez. A 2025. november 28-i indítást követően kapcsolatot létesítettek a műhoddal, és megkezdődtek az üzembe helyezési tevékenységek. A műhold összes alrendszere és a hasznos teher műszerei bekapcsolódtak és működőképesek. Az amerikai, japán, ír és olasz intézetek mellett a Mauve-adatok feldolgozásában a HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont STARK kutatócsoport kutatói is részt vesznek a nemzetközi együttműködés keretében.

A korai üzembe helyezés részeként a Mauve-ot első kalibrációs célpontjára, az Ursa Major csillagképben található, a Földtől mintegy 104 fényévre lévő fényes csillagra, az eta Ursae Majorisra (eta UMa) irányították, és 5 másodpercig figyelték meg. Az eta UMa egy forró, kék csillag, amely sokkal forróbb, mint a Napunk. Az eta UMa erős ultraibolya forrás, ami ideális kalibrációs célponttá teszi egy olyan UV-obszervatórium számára, mint a Mauve.

A magyar csoport az NKFIH Élvonala program támogatásával az M-törpék aktivitását, valamint az ezekhez kapcsolódó fler- és koronaanyag-kidobódások (CME-k) hatásait vizsgálja.

Az M-törpék a Tejútrendszer leggyakoribb csillagai, és a legtöbb ismert Föld-méretű exobolygó is ilyen csillagok körül kering. Ugyanakkor a gyakori kitörések hosszú távon akár a bolygók légkörének pusztulásához is vezethetnek. A kutatás célja annak feltárása, hogy mely csillagok biztosíthatnak valóban lakható környezetet bolygók számára. Ez szorosan illeszkedik a Mauve egyik fő tudományos céljához, a csillagaktivitás pontosabb megértéséhez, amely alapvető jelentőségű a jövő exobolygó-missziói — például az ESA PLATO és Ariel —, valamint a bolygólakhatósági modellek szempontjából.

„A bolygók lakhatóságát nemcsak méretük vagy pályájuk, hanem központi csillaguk viselkedése is meghatározza. A Mauve révén soha nem látott részletességgel vizsgálhatjuk a csillagok ultraibolya aktivitását, ami kulcsfontosságú annak megértéséhez, miként formálják a csillagok bolygóik légkörét és fejlődését” — mondta dr. Vida Krisztián, a konzorcium magyar tagja.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- kommunikacio@hun-ren.hu

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=29443>